

Nezabiješ, stále platí v Taliansku

RÍM - Zabíjať ľudí v Taliansku ešte stále nie je povolené. Milánska generálna prokuratúra preto chce zvrátiť rozhodnutie talianskych súdov, ktoré umožnili odpojiť od prístrojov pacientku, ktorá je už šesťnásť rokov v kóme. Proti eutanázii je cirkev aj väčšina politikov, za smrť je pacientkin otec a podľa jeho slov by si ju želala i jeho dcéra.

„Nie je úplne isté, že pacientka nič nevníma. Navyše sa dôkladne nepreverilo tvrdenie, či je stav naozaj nezvratný,“ vyhlásila prokuratúra o 35ročnej Eluane Englarovej. Tá mala pred šesťnástimi rokmi autonehodu a odvtedy sa už neprebala. Pred dvoma týždňami však súd dospel k inému názoru.

„Mladá žena by si želala skôr zomrieť, ako byť udržiavaná nažive nasilu,“ zdôvodnil sudca Filippo Lamanna svoje pôvodné rozhodnutie, podľa ktorého mali lekári ženu prestať umelo vyživovať. „Rozhodnutie je nevyhnutné, keďže tento stav trvá už dlho a je nezvratný,“ vyhlásil sudca.

S pôvodným rozhodnutím bol najviac spokojný Englarovej otec, ktorý za odpojenie od umelej výživy bojuje už vyše desať rokov. „Teraz cítim, že môžem oslobodiť najúžasnejšiu bytosť, akú som kedy poznal,“ povedal Beppino Englaro po rozhodnutí sudcu. „Je v kóme, z ktorej sa už nepreberie, a my ju môžeme oslobodiť. Nie je to eutanázia, je to sloboda. Eluana by si želala zomrieť, chcela by, aby príroda konala svoje,“ povedal otec pred dvoma týždňami, keď súd vyriekol svoj verdikt. Englaro sa odvtedy snaží nájsť hospic, kde by Eluanu odpojili.

Na smrť svojej dcéry si však ešte bude musieť počkať.

Prokurátori sa odvolali k Najvyššiemu súdu, ktorý má akékoľvek konanie v Englarovej prípade pozastaviť, kým sa vo veci nerozhodne. Proti sudcom sa postavil aj taliansky parlament. Dolná komora schválila rezolúciu, podľa ktorej nemajú sudcovia právo nariadiť odstavenie umelej výživy. Podľa poslancov na-

vyšie právo rozhodovať o bioetických otázkach má zákonodarný zbor, a nie nevolení sudcovia. Proti odpojeniu pacientky od umelej výživy sa ostro stavia aj Vatikán.

Taliansko už o eutanázii diskutovalo pred niekoľkými rokmi. Básnik Piergiorgio Welby, ktorý trpel svalovou dystrofiou, žiadal o právo zomrieť, až kým ho v roku 2006 lekár neodpojil od dýchacieho prístroja. Katolícka cirkev vtedy Welbyho odmietla pochovať, pretože jeho „verejná a opakovane vyhlasovaná túžba zomrieť“ odporovala kresťanskej náuke. V otázke odmietnutia lekárskej starostlivosti je v Taliansku právne vákuum.

(svk, REUTERS, ČTK)
PRAVDA, 2.8.2008

Zomrel Peter Smolík

Po ťažkej chorobe včera v Bratislave zomrel vo veku 48 rokov Peter Smolík. V roku 2001 bol laureátom Ceny Dominika Tatarku za vydanie diela Zločiny komunizmu na Slovensku. Smolík bol zakladajúcim členom občianskeho združenia Hlbiny ako aj členom redakčnej rady revue pre modernú katolícku kultúru - Impulz. SME, 2.8.2008

V skratke

Čína sa stáva čoraz dôležitejšia v politickom a ekonomickom živote a tiež vo svete ideí. Je preto dôležité, aby sa táto veľká krajina otvorila Kristovmu evanjeliu.

pápež Benedikt XVI.
HN, 7.8.2008

V počte umelých oplodnení zaostávame

Na Slovensku pribúda párov, ktoré nemôžu mať dieťa. Jedným z riešení je aj umelé oplodnenie. Podľa odborníkov však výrazne zaostávame za okolitými štátmi v počte detí, ktoré prišli na svet takýmto spôsobom. Umelé oplodnenie ale má aj odporcov. Vyčítajú mu finančnú náročnosť, hazardovanie so životom matky a konflikt s morálkou.

Kým v Českej republike prichádza na svet 6% populácie umelým oplodnením, u nás je to len 0,5% novorodencov. Úspešná je približne tretina pokusov.

Jozef Války, Centrum asistovanej reprodukcie: „Je to dané aj tým, nedá sa povedať, že menším záujmom, ale hádam menej sa doporučuje táto liečebná metóda.“

Pavol Balogh, lekár: „Môžu sa stať vlastne rodičmi aj napríklad aj muži, ktorý majú slabý spermogram, ktorý by normálne teda nemohli.“

S umelým oplodnením ale nesúhlasí cirkev a aj rôzne mimovládne organizácie.

Telefonuje Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Nikdy nemožno aj zdanlivo dobrý cieľ dosiahnuť s inými prostriedkami, pri tých technikách, ktoré sa dnes pou-

žívajú, zomierajú živé, ľudské bytosti.“

Jozef Glasa, lekár a bioetik: „V tej skúmanke sa pripraví Janičko, Jožko, Marienka, Martinko, Elenka a potom sa vyberie tá Elenka, alebo taká Darinka no a tie ostatné embryá sú nadpočetné. A s tým majú mnohí ľudia veľmi vážne morálne problémy.“

Kritici tvrdia, že je to príliš drahé.

Jozef Glasa, lekár a bioetik: „Nemyslím drahé len finančne, je to drahá záležitosť aj medicínsky, zdravotne, tá celá procedúra je dosť náročná predovšetkým pre ženu.“

Jozef Války, Centrum asistovanej reprodukcie: „Cena jedného výkonu asistovanej reprodukcie je 30 tisíc korún zhruba. Základného výkonu. Ekonomický prínos človeka za jeho život, tak si ho porovnajte, to je niekoľko miliónov.“

Otázku umelého oplodnenia mal riešiť Národný plán reprodukčného zdravia. Ten ale prijatý nebol. Nárast neplodnosti znepokojuje aj Európsku úniu. Európsky parlament preto odporučil členským štátom, aby podporovali liečbu neplodnosti.

Marek Vnenčák a Michal Čierny
TV Markíza, 19:00, 3.8.2008

Aktuálne dianie v europarlamente

Moderátor: Boris Koróni

Host: Anna Záborská, europoslankyňa (KDH):

Dnes som privítal v rámci Relácie zaoštréné pani Annu Záborskú europoslankyňu. Poďme ale k tým viac pracovným témam. Mne sa dostal teraz do rúk od Vás, pani Záborská taký jeden list, kde ste spolu s ďalšími myslím tromi europoslancami, boli to europoslanci z Nemecka, Talianska a Poľska, podpísali ste sa pod otvorený list na podporu návrhu nemeckého ministra vnútra Wolfgang Schäubleho, lebo ten prišiel nedávno s takou iniciatívou riešiť krízu irackých utečencov. No a v rámci toho navrhol svojim európskym kolegom plán, ktorého cieľom je prijať viac irackých utečencov v európskych krajinách a súčasne zvýšiť a urýchliť pomoc týchto členských štátov v regióne. Prečo vlastne tento minister s touto výzvou prišiel? Je tam situácia týchto utečencov irackých skutočne až taká dramatická?

Anna Záborská, europoslankyňa (KDH): „Táto situácia je veľmi dramatická. Jednak tí utečenci, ktorí utekajú z Iraku do vzdialenejších krajín, ale aj tí, ktorí sa usidlujú v tých krajinách na okolí ako je Libanon a Sýria, pretože keď si zoberieme, že z Iraku po roku '48 odišlo 4 a pol milióna ľudí a z toho 2 milióny našli práve v tých susedných krajinách útočisko, to je jedna vec. Na druhej strane musíme vidieť, že po začiatku vojny, teda za tých posledných 5 rokov je veľký nárast utečencov a sú to jednak utečenci, ktorí trpia vojnou, ktorá je v Iraku, ale sú to aj utečenci, ktorí utekajú kvôli náboženskej nenávisťi. A je to práve situácia kresťanov, irackých kresťanov, ktorá je veľmi vážna, veľmi dramatická. V Iraku žilo asi 1,4 milióna kresťanov ešte pred dvadsiatimi rokmi a teraz ich je niečo okolo 600 tisíc a z toho len 200 000 zostalo bývať tam, kde pôvodne bývali a tých 400 tisíc sa muselo presťahovať do severných oblastí Iraku, kde je tá situácia relatívne bezpečnejšia, čiže okrem tej vojnovnej situácie ktorá tam títo ľudia trpia aj náboženským prenasledovaním. Samozrejme že je to v tom kontexte vojnovom, kde tá nenávisť často je vypuklejšia ako za mierových podmienok. Ale hlavne v tých okolitých krajinách okolo Iraku hrozí skutočne humanitárna kríza a myslím, že toto všetko si uvedomoval nemecký

minister vnútra pán Schäuble, keď navrhol, aby za určitých striktných presne definovaných podmienok európske krajiny otvorili viacej svoje dvere práve irackým utečencom a tým, ktorí sú prenasledovaní.“

Takže ak som to správne pochopil, jedná sa o utečencov iba kresťanov, alebo o všetkých utečencov?

Anna Záborská, europoslankyňa (KDH): „Samozrejme sú tu dva režimy. Sú tu utečenci, ktorí sú postihnutí vojnou, ale práveže tá situácia tých kresťanov v Iraku je veľmi vážna a dramatická, tak sa jednalo špeciálne o kresťanov, ktorí žijú v Iraku a ktorí sú prenasledovaní pre vieru a vyhrážaní a nútení ku konverzii. Je spústu dôkazov, ktoré máme, že tá situácia nie je dobrá.“

Nemôže niekto v tomto smere namietať, že to možno je istá forma diskriminácie, keď len by sme uprednostňovali týchto kresťanských utečencov pred ostatnými?

Anna Záborská, europoslankyňa (KDH): „Samozrejme, aj boli takéto námietky a možno to je aj jeden z dôvodov, prečo sa to tak dlho ťahá, pretože zatiaľ nikto sa nechce otvorene vyjadriť a možno sme sa dostali do tejto situácie preto, že teraz po invázii Spojených štátov sme neriešili, alebo stavali sme sa tak trošku hlucho ku situácii kresťanov v Iraku. Keby sme to boli začali riešiť pred vojnou, tak by to tak organicky bolo prešlo do tohto obdobia. Teraz je to spájané, práve tak ako vy hovoríte s takou určitou formou, že kvázi diskriminácie tých ostatných, ale samozrejme že je veľa krajín, z ktorých utekajú ľudia, ktorí sú prenasledovaní práve kvôli náboženstvu a ja si myslím, že tým, ktorým by sme dvere otvorili do Európy tak jasne by museli dokázať, že to prenasledovanie je skutočne kvôli náboženskej otázke a ja by som proste nemiešala tieto dve veci, náboženskú diskrimináciu s emigráciou na základe vojny a niekedy mi to pripadá ako keby tým, že to zamiešame tieto dva problémy, a zamieňame tieto dva problémy tak, ako keby sme sa chceli vyhnúť riešeniu.“

Ako inak zareagovali jednotlivé krajiny k tomuto návrhu? Ako sa k tomu postavili?

Anna Záborská, europoslankyňa (KDH): „Opatrne musím povedať. Niektorí podporili. Zaujímavé, že napríklad na nemeckej úrovni spolkovéj, musím povedať, že spolkovéj, tam bol viac-menej konsenzus aj medzi CDU, CSÚ a medzi socialistami, kde boli výhrady, keď začnem od Nemecka, to bolo u spolkových krajín a dokonca musím povedať, že Bavorsko malo určité výhrady k tejto politike. Vždycky z každej tej krajiny zaznievali hlasy za aj proti a bohužiaľ, takou vyčkávacou politikou, lebo však viete, že Európska rada, ktorá rokovala pred dvoma týždňami, tak takisto tento problém odsunula a povedala, že sa k nemu vráti na jeseň, kde prijme definitívne rozhodnutie.“

Takže vlastne nič sa nerozhodlo v tomto d'alej.

Anna Záborská, europoslankyňa (KDH): „Nerozhodlo sa nič. Iracký premiér sa zúčastnil obeda ministrov a sľúbil, že situáciu bude riešiť, vyjadril sa asi v tom zmysle, že Irak potrebuje ľudí, nechce aby ľudia z Iraku odchádzali a samozrejme sa som presvedčená, že tak, ako pred európskymi ministrami vnútra, tak aj potom na druhý deň, kedy sa mal stretnúť so svätým otcom Benediktom XVI. tak prisľúbil riešenie tejto situácie, ale musíme si uvedomiť aj to, že situácia v Iraku je veľmi zložitá. Že tá vláda nemá všetko vo svojich rukách. Veľa násilností, ktoré sa dejú v Iraku sú, nechcem povedať, že bez pričinenia vlády, ale sú také, ktoré sa vymkli spod kontroly vlády, čiže preto si myslím, že by sme mali reagovať a byť v poriadku, aj keď nebudeme reagovať tým, že keď budeme prednostne dávať azyl, ale poďme reagovať na tú situáciu v tých okolitých krajinách, kde tá humanitárna kríza hrozí.“

No práve v tej súvislosti o čom hovoríte ešte mi napadla taká jedna otázka a to bude možno aj otázka pre našich poslucháčov, ktorí sa môžu samozrejme zapojiť do tejto relácie. Ja hneď poviem čísla po tej mojej otázke, že čo Vy očakávate, či sa trošku možno neobávajú aj reakcií ľudí žijúcich v jednotlivých krajinách členských, lebo predsa len panuje istý strach z ľudí žijúcich v Iraku, že proste je tam taká napätá situácia, že či nebudú mať trošku tí ľudia obavu týchto ľudí prijať medzi seba, aj keď je pravda

hovoríte, že ide najmä o kresťanov. Ale predsa človek nikto nevie keď prichádza niekto z tejto krajiny aj v rámci toho, čo sa stretávam u našich poslucháčov s názormi, tak často hovoria, že je istá obava prijať takýchto ľudí medzi seba. Či aj vy trochu nemáte obavu z tohto, no a zároveň aj dávam do pozornosti ľuďom čísla telefónne: 048 471 08 88 alebo 048 471 08 89. Takže ako to Vy vidíte pani poslankyňa?

Anna Záborská, europoslankyňa (KDH): „Tie obavy, hlavne po atentáte na dvojčičky, sú pochopiteľné. U ľudí keď sa povie islamské krajiny, tak každému napadne hneď pomaly terorizmus, ale ja myslím, že práve my, ktorí sme kedysi žili v komunistickom bloku, kde bolo náboženské prenasledovanie, kde viacerí ľudia odišli a našli nový domov práve kvôli tomu, že boli prenasledovaní na základe viery, tak my by sme to o to skôr mali chápať, keď je niekto kvôli viere prenasledovaný, to je jedno akej. Keď sú to kresťania, ktorí žijú v tomto moslimskom svete, tak by sme im mali dať pomocnú ruku. Ja som sa vo februári veľmi angažovala na pôde Európskeho parlamentu za prepustenie uneseného arcibiskupa Rahha, ktorý bol predstaveným, bola to hlava chaldejskej cirkvi v Iraku v Mosule a tu som navrhla rezolúciu, o ktorej sa 10 dní diskutovalo, bohužiaľ v Európskom parlamente na rozdiel od Európskej rady, ktorá zareagovala veľmi rýchlo v Európskom parlamente sa nenašlo dosť hlasov na to, aby tá rezolúcia bola prijatá a vlastne po 10-tich dňoch, keď sa mi podarilo do jednej druhej rezolúcie dať aspoň jednu vetu na ochranu práve prenasledovaných, či už je to na základe náboženstva alebo humanitárna pomoc, alebo iní ľudia, ktorí sa zdržujú vo vojnových oblastiach, tak hodinu po prijatí tejto rezolúcie bolo oznámené, že arcibiskup Rahh bol zavraždený, čiže to nie sú len nejaké politické hry, ale skutočne sú dôkazy na to, že kresťania sú prenasledovaní. Jeho sprievodcovia boli zabití na mieste a on vlastne po 10-tich dňoch bol nájdený mŕtvý.“

Ešte možno poviem takú zaujímavosť, to som sa dočítal v tom liste, ktorý ste mi poslali, že kresťanské komunity žijú na území súčasného Iraku od prvých dní vzniku kresťanstva a mnohí z nich sa dodnes ešte modlia v archaickej aramejčine, teda jazyku, ktorý používal priamo Ježiš Kristus. A v tejto súvislosti by ma zaujímalo, čo si aj myslíte možno o postoji americkej vlády, ktorá považuje najmä stabilný Irak za jediné riešenie tohto stavu, že či naozaj nie je lepšie zabezpečiť už akýmkoľvek spôsobom mier, ako skôr prijímať možno utečencov sem. Lebo viem, že toto je zo strany Američanov hlavný ten argument, že nič iné nepomôže, len to, keď tam proste nastolíme ten jednoznačný mier.

Anna Záborská, europoslankyňa (KDH): „Možnože ten úmysel americkej vlády bol dobrý, ja o tom vôbec nepochybujem a viaceré európske krajiny túto politiku podporili. Ja by som práve apelovala na tých, ktorí vojnu v Iraku podporovali, že teraz by mohli ukázať dobrú vôľu, keď treba riešiť jej následky. Ja si myslím, že to nebolo celkom dobre predvídané ako to celé môže skončiť, ja si myslím, že ani spojené štáty si nemysleli, že po piatich rokoch tá situácia ešte stále nebude stabilná a len sa napĺňa to, čo sa hovorí, že nenávisť plodí nenávisť. Ja si myslím, že vojna je možno riešením len v prípade spravodlivej vojny a to sú veľmi ojedinelé, krajné prípady a nemyslím si, že vojna v Iraku bola spravodlivou vojnou, čiže nevidím v tejto filozofii, ktorú ste naznačili, že proste neprijímať utečencov, nastoliť stabilný režim v Iraku a ja to vidím ešte na dlhý čas. Zatiaľ všetci tí ľudia, ktorí tým režimom trpia, tak budú trpieť ďalej. Sú to deti, sú to konkrétne osoby, konkrétne ľudské osudy, ktoré by sme mali vidieť, nie ako komunitu kresťanov, alebo komunitu mohamedánov, ale mali by sme vidieť každého jednotlivého človeka, ktorý trpí pre svoju vieru.“

Rádio Lumen, 2.8.2008

Kto je Holdoš

Najskôr bol v nacistickom koncentračnom tábore, potom prenasledoval cirkev. V 50. rokoch ho komunisti zavreli, neskôr rehabilitovali. V čase normalizácie bol opäť v nemilosti, zvyšok života mal v päťach ŠtB.

Ladislav Holdoš bol dlhé roky presvedčený komunista. Do strany vstúpil ako 24-ročný, v druhej polovici 30. rokov bojoval ako interbrigadista v španielskej občianskej vojne. V 40. rokoch sa zapojil do protifašistického odboja vo Francúzsku, zatkla ho však polícia, takže skončil v koncentračnom tábore Buchenwald.

V domácej stránickej politike sa Holdoš naplno prejavil po februári 1948, kedy sa aktívne podieľal na likvidácii gréckokatolíckej cirkvi.

V roku 1951 nastal v jeho živote nečakaný zvrat: komunisti ho zatkli, obvinili z protištátnej činnosti a vylúčili zo strany. V roku 1954 ho potom v procese s tzv. buržoáznymi nacionalistami, ktorého súčasťou bol aj Gustáv Husák či Ladislav Novomeský, odsúdili na 13 rokov väzenia. Odsedel si sedem.

„Holdoš sa dostal do toho procesu akýmsi nedopatrením. V podstate tam bol do počtu, s tými ľuďmi nemal nič spoločné,“ hovorí historik Milan Zemko. V 60. rokoch sa začal Holdoš opäť politicky angažovať. Aj vďaka jeho aktivitám sa presadili rehabilitácie.

K ďalšiemu zlomu v Holdošovom živote došlo po sovietskej okupácii v roku 1968. Komunisti ho druhýkrát vylúčili zo strany a v roku 1970 aj predčasne stiahli z veľvyslanectva na Kube.

„Keď sa vracal domov, bol presvedčený, že ho zavrú. Hovoril mi, že keď prechádzal cez Kanadu, boli len dve možnosti - jedny dvere do basy, druhé na slobodu. Vrátil sa však domov, vrazil, že mi to nechcel spraviť. Bolo to preňho veľmi ťažké rozhodnutie, ale nenechal ma tu v problémoch,“ spomína jeho dcéra Magdaléna.

Holdoša už síce nezavreli, celý zvyšok života ho však ŠtB sledovala. Zomrel v septembri 1988.

(vag), SME, 4.8.2008

Na pomoc postihnutým záplavami vyzbierala

Slovenská katolícka charita takmer 130 000 korún

Na pomoc ľuďom na východnom Slovensku, ktorých postihli záplavy, sa cez Slovenskú katolícku charitu do dnešného dňa vyzbieralo takmer 130 000 korún. Zbierka potrvá do konca októbra.

Rádio VIVA, 16:00, 6.8.2008

V piatok ôsmeho sa roztrhne vrece so sobášmi

BRATISLAVA (jc, zs, mik) -Šťastnejší deň si sotva možno predstaviť, tvrdia viaceré numerologičky o nadvádzajúcom piatku. Dátum 8. 8. 2008 je vraj vhodný najmä na uzatváranie sobášov. Toľko osmičiek, pričom ich stačí otočiť a sú z nich symboly pre nekonečno. Krásny motív na začiatok manželstva. Pochybovači však namietajú: ak si vezmete kreténa, tak vás nezachráni nijaký dátum!

Záujem o sobášenie sa v dňoch s magickým nádychom začína vzrastať aj na Slovensku, najmä vo väčších mestách. Prejavil sa už 7. 7. 2007, ale to bola sobota, zatiaľ čo teraz ide o piatok. Matrika v bratislavskom Starom Meste má napriek tomu nahlásených osem sobášiacich sa párov a ďalšie dva sa chystajú potvrdiť záujem o sobáš práve 8. 8. 2008.

„Toľkých zvykneme v tomto ročnom období sobášiť iba v sobotu, „ dodáva Mária Zapletalová, vedúca matriky.

Aj v bratislavskej Dúbravke majú nahlásených na piatok 10 svadieb. „Ďalšie už brať nebudeme, pretože v piatok máme aj stránkový deň,“ oznamuje matrikárka Eliška Luknárová. Obvykle v piatok nesoobášia, robia to každú druhú sobotu.

Podobné údaje hlási aj jej kolegyňa - matrikárka Mária Csorba z košického Starého Mesta. Osem svadieb majú na piatok rezervovaných aj v Nitre. A v Martine. museli pre tento dátum dokonca preložiť svadobný deň zo soboty na piatok. Chystá sa deväť svadieb, čo je na Martin a toto ročné obdobie viac ako dosť. Žiadosti na 8. 8. 2008 evidujú už od marca. „Vlani 7. júla sme tu však mali 19 svadieb,“ pripomína ešte matrikárka Beáta Turčanová.

V Banskej Bystrici je však celkom iná situácia. Najbližší piatok budú mať len dva obrady v úrade a dva mimo neho. „Nemyslím si, že 8. 8. 2008 je magický dátum, skôr sa mi zdá, že ľudia okolo toho robia viac kriku, ako si zaslúži,“ predpokladá vedúca matrikárka Marta Čellárová.

Ani medzi numerologičkami nevládne jednotný názor.

„Nedá sa povedať, že tento dá-

tum bude šťastný pre všetky dvojice, veď dôležitý je aj dátum narodenia oboch partnerov, a najmä z neho by bolo treba vychádzať pri výbere termínu svadby,“ myslí si Bratislavčanka Mária Mackovičová.

Jej kolegyňa Tina Puchingerová z Viedne však vidí hlavný numerologický význam dátumu 8. 8. 2008 v kombinácii osmičiek a dvojky. „Kým dvojka je tu ideálnym dňom na sobáš, osmička symbolizuje česťnosť a vzájomné dopĺňanie sa.“

Psychológovia sa snažia pochopiť, prečo niektorí ľudia tak radi veria v to, že čísla im priniesú šťastie. „Bývajú to zväčša poddajní alebo menej inteligentní jedinci, ľahšie ovplyvnitelní udalosťami okolo seba, preto sa skôr nechávajú riadiť zvonka, ako keby mali byť sami aktívnymi tvorcami svojho života,“ charakterizuje ich psycholožka Eva Jaššová.

Nemusi to byť však na škodu, ak podobná viera pomáha zaktivizovať podvedomie, ktoré pozitívne ovplyvní ľudskú energiu. „Človek sa potom s väčšou vervou púšťa do vecí, ktoré ho čakajú,“ dodáva psycholožka.

A čo na to cirkev? Jozef Kováčik, hovorca konferencie biskupov, je presvedčený, že na dátume svadby nezáleží, kým tomu snúbenci nepripisujú nejaké magické účinky. Napríklad, že by ich mal ochrániť, alebo priniesť šťastie. „Ľudia by si mali uvedomiť, z čoho ich šťastie v skutočnosti pramení.“

Číslo 8 je považované za šťastné najmä v čínskej kultúre. Znie tam podobne ako slovo „prosperita“. „Čím viac osmičiek sa vyskytne v živote nejakého manželského páru, tým má väčšie šance zbohatnúť a žiť šťastne,“ vysvetľuje mladý Číňan Jang z bratislavského trhoviska. Nie náhodou pripadá slávnostné otvorenie letnej olympiády v Pekingu na 8. 8. 2008 o 8.08 hodine.

Nemyslím si, že 8. 8. 2008 je magický dátum, skôr sa mi zdá, že ľudia okolo toho robia viac kriku, ako si zaslúži Marta Čellárová, matrikárka v Banskej Bystrici.

jc, zs, mik

PRAVDA, 4.8.2008

Mariánsky stĺp na Nitrianskom hrade

je po 16 rokoch opravený

Mariánsky stĺp na Nitrianskom hrade je po 16 rokoch opravený. Súsošie dal postaviť v polovici 18. storočia vtedajší nitriansky biskup Imrich Eszterházy ako poďakovanie za koniec morovej epidémie. Morový stĺp začali reštaurovať v roku 1992. Problém bol však s nedostatkom peňazí a vandalizmom niektorých návštevníkov hradného kopca. Aj preto je dnes tento sakrálny historický objekt opatrený kamerovým systémom.

Mariánsky stĺp na hradnom kopci v Nitre bol podľa slov vedúcej investičného oddelenia na biskupskom úrade v Nitre Patrície Hlobenovej v zlom stave už od polovice 70. rokov minulého storočia. „Bol v tak zlom stave, že väčšinou niektoré časti sa robili formou odliatkov, ako repliky tých pôvodných originálov a niektoré časti sú vysekávané priamo z pieskovca.“

Reštaurátorské práce sa ukončili pred niekoľkými dňami. Morový stĺp bol tak opravený s vynútenými prestávkami 16 rokov. Stĺp dnes vyzerá tak ako bol pôvodne postavený.

Patrícia Hlobenová: „Sa ukončili práce podľa pôvodných návrhov.“

Pôvodne bol rozpočet na jeho opravu podstatne nižší ako sa ukázalo v skutočnosti.

Patrícia Hlobenová: „Podpísal sa na tom aj vandalizmus. Čiže niektoré práce, ktoré boli už zrealizované, boli poškodzované a preto sme teraz pri ukončení Mariánskeho súsošia namontovali aj kamery, aby tento priestor bol kamerovaný.“

Rekonštrukcia stĺpa stála viac ako 10 mil. korún. Prispeli na to viaceré inštitúcie.

Patrícia Hlobenová: „Prvú etapu financoval fond Pro Slovakia, potom ministerstvo kultúry SR s častí, veľkou mierou sa podieľalo mesto Nitra, tú záverečnú etapu dofinancoval biskupský úrad.“

Podľa kulturológa Petra Libu je dobré, že ľudia tieto pamiatky majú stále na očiach.

Peter Liba, kulturológ: „Je to jedinečná príležitosť ukázať zložité dejiny cirkvi na Slovensku, ale aj do istej miery nechcem povedať víťazné, ale také opravdivé.“

Miroslav Lyko

Rádio Lumen, 17:30, 3.8.2008

Košická arcidiecéza bude mať konkatedrálu

Košická arcidiecéza bude mať na svojom území prvú konkatedrálu. Pápež Benedikt XVI. povýšil Kostol sv. Mikuláša v Prešove na konkatedrálny chrám. Po rekonštrukcii kostola bude mať arcibiskup v Kostole sv. Mikuláša svoj biskupský stolec. Slávnostné vyhlásenie sa uskutoční v sobotu 9. augusta. Hlavným celebrantom bude košický arcibiskup Alojz Tkáč, pre ktorého sa stáva Kostol sv. Mikuláša druhým domovom po Katedrále sv. Alžbety v Košiciach. (sita), SME, 5.8.2008

KURIÓZNE ZÁRUKY

Slovenský inštitút spoločenskej záruky, ktorý je už desaťročia súčasťou nášho trestného poriadku, patrí medzi európske rarity. Kurióznou bola ponúknutá záruka 244 občanov Telgártu pre údajného bosa podsvetia Mikuláša Černáka. Šokujúca bola aj záruka biskupa Rožňavskej diecézy Eduarda Kojnoka homosexuálne orientovanému farárovi Jánovi Ladikovi (34), ktorý obťažoval rómskych chlapcov a napokon spáchal samovraždu. Nový čas, 7.8.2008

Prestanú piť?

Katolícka cirkev v Poľsku vyzvala veriacich na augustovú abstinenciu. Starosť o triezvosť národa má podľa biskupov pomôcť k dosiahnutiu vnútornej slobody. Bez kvapky alkoholu sa odohrávajú všetky náboženské púte, ktorých sezóna tam práve vrcholí. „Vojna o triezvosť národa je vojnou o človeka, bezpečnosť a šťastie rodiny, zdravie mladých Poliakov,“ vysvetlil biskup Tadeusz Bronakowski.

V Poľsku je alkoholizmus veľkým problémom. K pravidelnému popíjaniu sa priznáva okolo 30 percent neplnoletých. Vyše 700-tisíc ľudí je od alkoholu závislých. (čtk) Plus jeden deň, 7.8.2008

Náhrobné kamene v kontajneri

Náhrobné kamene končia v smetnom koši. Rímsko-katolícky farár spolu so starostom dali v obci Naháč pri Trnave zlikvidovať náhrobné kamene, ktoré hádžu do kontajnera. Ľudia si to nevedia vysvetliť.

Toto sú prázdne miesta, kde ešte pred dvoma týždňami stáli náhrobné kamene. Dnes sú v smetnom kontajneri.

Jozef Urminský, historik: „Likvidácia náhrobných kameňov zo starých zrušených cintorínov je minimálne neúctou ku kultúrnemu dedičstvu a práci našich predkov.“

Pán Štefan má na cintoríne pochovaných rodičov. Chodí sem raz do týždňa, roky obdivoval staré pomníky, na ktoré si pamätá ešte ako dieťa.

Obyvatelia obce: „Žijem v tejto obci už 50 rokov, je to tu odjakživa, bolo to pekné, patrilo to sem.“

Naháčania zalamujú rukami. Rozhodnutie starostu a farára ktorý s tým súhlasil nevedia pochopiť. Pobúrení sú aj v susednej obci.

Anketa:

Opýtaná 1: „Moc neľudské to je, to sa nerobí.“

Opýtaná 2: „Pomník, to je úcta voči tomu mŕtvemu.“

Opýtaný 3: „To je vandalizmus.“

Farára sme nenašli, vraj je na dovolenke v Rakúsku. Podľa starostu bola však likvidácia storočných náhrobných kameňov nutná.

Dušan Kubán, starosta obce Naháč: „Hrozilo, že kamene sa prevrátia a spadnú na niektorého, ktorý tam sa pohybuje.“

Jozef Urminský, historik: „Keď sa pozrieme do minulosti, tak dodnes môžeme obdivovať židovské cintoríny, kde sa nachádzajú aj 300, 400 ročné náhrobné kamene.“

Ľudia sú nespokojní s tým, čo sa deje na cintoríne v Naháči. O tom, kde končia náhrobné kamene ich predkov chcú informovať aj Krajský pamiatkový úrad v Trnave.

Roman Rutkay
TV Markíza, 4.8.2008

Ukradli storočný zvon

V Rákoši v okrese Revúca donedávna na omše zvolávali ľudí zvonenie zvonov. Teraz im ale niekto ukradol ten najkrajší zvon. Podľa miestnych to bolo na objednávku.

Neprijemné prekvapenie čakalo na obyvateľov obce Rákoš, keď zistili, že jeden z troch historických zvonov chýba.

Gizela Hatvániová, obyvateľka obce: „Cez sobotu a cez týždeň aj v nedeľu ako zvolávalo ľudí do kostola a teraz veľmi bude chybovať ako občanom.“

Terézia Petrenková, obyvateľka obce: „Tým, ktorí ukradli ten zvon, by som ruky, nohy odľala, ale ruky až od ramien, aby v živote už nikdy nič také niečo nevedel urobiť.“

Zvonicu nezamykali, zlodej nemal problém ani s tým, že zvon vážil 150 kilogramov. Ľudia sú presvedčení o tom, že krádež zvonu si niekto objed-

nal. Zmizol totiž ten najkrajší zvon.

Karol Hatvani, obyvateľ obce: „Tie hodnoty zvonov, prakticky troch zvonov majú nevyčísliteľnú historickú pamiatku a z tohoto dôvodu aj zobrali stredný zvon, lebo ten bol najkrajší.“

Ukradnutý zvon je z roku 1890 a škodu vyčíslili na viac ako 100 tisíc korún. policajti zlodēja stále nenašli.

Telefonuje Richard Tomeček, riaditeľ justičnej polície Rimavská Sobota: „Avšak na prípade polícia intenzívne pracuje, pátra po páchatelovi a v podstate boli zistené určité indicie, že by sa mohlo jednať o páchatelov, ktorí nie sú občania Slovenskej republiky.“

Ak sa nepodarí starý zvon nájsť, výroba nového by v súčasnosti vyšla asi na milión korún.

Zuzana Šišovská
TV Markíza, 17:00, 6.8.2008

Čína, Peking: Necelý deň do začiatku olympiády

Už len vyše 17 hodín zostáva do začiatku Letných olympijských hier. Úrady sprisňujú bezpečnostné opatrenia, pribúdajú návštevníci, ale aj protesty. Okrem športovcov by do Pekingu na otvorenie olympiády malo prísť asi 85 hláv štátov a vlád. Niektoré známe tváre však budú chýbať.

Tesne pred začiatkom olympiády vystúpil s kritikou čínskeho komunistického režimu prezident Spojených štátov George Bush, ktorý je na ázijskom turné.

George Bush, prezident USA: „Vyzývam čínsku vládu, aby umožnila viac politických a náboženských slobôd. Sme proti tomu, aby Čína zadržovala politických väzňov a náboženských aktivistov. Táto obrovská krajina potrebuje slobodu, aby naplno využila potenciál, ktorý má.“

Čching Kang, hovorca čínskeho ministerstva zahraničných vecí: „Americký prezident sa nemá čo do našich záležitostí pliesť. Máme na ľudské práva rozdielny pohľad ako USA.“

Napriek kritike George Bush otvorenie olympiády nezmešká. Okrem neho tam pricestuje i francúzsky prezident Nicholas Sarkozy, ktorý chce o ľudských právach s čínskymi politikmi hovoriť. Do Pekingu však nepriletí nemecká kancelárka Angela Merkelová či britský premiér Gordon Brown.

V pekingskom Centre dnes polícia odtiahla niekoľko veriacich z Ameriky. Tí demonštrovali proti núteným potratom a náboženskému prenasledovaniu. Proti čínskemu režimu protestovali aj v Indii a Nepále tisíce Tibeťanov.

Tenzin Choeying, zástupca tibetských študentov: „Olympiáda je pre nás príležitosť vyjadriť čo cítime. Je to naša zodpovednosť hovoriť o tom, ako Čína potláča ľudské práva v Tibete.“

Napriek sľubom organizátorov o modrom nebi nad olympijským štadiónom, vzbudzuje obavy stále vysoká koncentrácia smogu. Hrozí tak, že otvárací ceremoniál zahalia husté mraky. **STV, 19:30, 7.8.2008**

V Pekingu čapli prvých aktivistov

V dejisku olympiády sa začali protibetské protesty. Polícia sa zamerala na ich aktérov

Čína aktivistom nič neodpustí. Zahraničným hrozí väzením, domácich preventívne vyváža z Pekingu.

Dvanásť minút trvalo čínskej policii, kým zo stĺpov pri štadióne Vtáčie hniezdo odstránila protibetské transparenty. Rozvinuli ich tam večera v ranných hodinách dvaja britskí a dvaja americkí aktivisti.

Na nápisy Tibet bude slobodný a Jeden svet, jeden sen, oslobodte Tibet, upozornili strážcov zákona miestni obyvatelia Pekingu. Hasiči plagáty zlikvidovali.

Aktivistov newyorskej organizácie Študenti za slobodný Tibet polícia odvieďa. „Neviem, kde teraz sú,“ povedal agentúre Reuters hovorca olympijského ústredia Sun Wej-te, podľa ktorého odišli demonštranti s policiou dobrovoľne.

Polícia zbila novinárov

Protibetskí aktivisti chcú v pokojných protestoch pokračovať počas celej olympiády. Tvrdia, že pred olympiádou čínska vláda ešte zintenzívnila svoj dozor nad himalájskym regiónom. Do Tibetu poslala stovky vojakov, ktorí majú dozrieť na to, aby počas hier nedošlo k protestom.

Muži v uniformách hliadkujú aj v mestách ujgurského regiónu Sin-ťiang. Po pondelkovom útoku dvoch Ujgurov na colnú stanicu v Kašgare majú vojaci zabrániť teroristickým akciám miestnych extrémistických skupín, ktoré vláda obviňuje z plánovania útokov na Peking.

Dvoch japonských žurnalistov, ktorí chceli o incidente v Kašgare informovať, polícia podľa organizácie Reportéri bez hraníc zbila a zničila im techniku. Novinárov neskôr prepustili a polícia sa im ospravedlnila.

V Pekingu však pokračujú razie proti čínskym aktivistom. Mnohých odváza polícia z mesta alebo sa im vyhráža väzením, ak budú hovoriť so zahraničnými novinármi.

Bush kritizuje Čínu

Hua Huj-ťing, kresťan hlásiaci sa k neoficiálnej cirkvi, ktorá ostala verná Vatikánu, reportérke televízie Sky News povedal, že ho navštívila polícia, vyhodila z bytu celú jeho rodinu a nariadila im opustiť mesto, kým sa neskončí olympiáda.

Pápež Benedikt XVI. včera v severotalskej dedinke Oies, kde sa narodil misionár Jozef Freinademetz, ktorý strávil tridsať rokov v Číne, vyzval Peking, aby sa viac otvoril kresťanstvu.

Čína v 50. rokoch prerušila kontakty čínskych katolíkov s Vatikánom a začala biskupov vymenúvať sama. Cirkev sa tak rozdelila na oficiálnu a podzemnú, vernú pápežovi.

Na zaistenie väčšej slobody pre občanov vyzve Čínu v dnešnom prejave pred diplomatmi v thajskom Bangkoku aj americký prezident George Bush.

„Amerika je proti tomu, že Čína zatýka politických disidentov, zástancov ľudských práv a náboženských aktivistov,“ cituje agentúra AP z jeho prejavu. Bush žiada pre krajinu slobodu tlače a zhromažďovania.

SME, 7.8.2008

Celosvetový kongres Rodina a médiá v Ružomberku

Dôsledkami vplyvu médií na rodinu a spôsoby mediálnej prezentácie rodiny sa bude od 5. do 7. septembra v Ružomberku zaoberať celosvetový kongres Rodina a médiá. Pôjde o 23. ročník svetových kongresov rodiny. Na Slovensku sa uskutoční po prvýkrát. Približne 500 účastníkov z Európy, Spojených štátov amerických a Austrálie sa zídu na vedeckej konferencii na pôde Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku. Fakulta organizuje kongres na požiadanie Svetovej organizácie pre

rodinu vo Washingtone a Nadácie pre rodinu z Bruselu, dvoch hlavných organizátorov svetových kongresov rodiny. Zúčastnenci o kongres sa môžu registrovať na internetovej stránke www.rodinaamedia.sk. Konferencia sa bude venovať vplyvu médií na členov rodiny a ich vzájomné vzťahy. Zahraniční i domáci odborníci sa tiež zamerajú na vnútorodinnú komunikáciu o médiách a ich obsahoch a ponúknu riešenia ako využiť médiá na posilnenie rodiny.

Rádio Frontinus, 11:00, 7.8.2008

Zlým rozvodom majú predísť dobré zmluvy

Aj na Slovensku by sa ľudia mohli právne dohodnúť, komu patrí to, čo získali alebo ešte len získajú v čase manželstva. Cirkvi je proti.

Manželia, ktorí už nedokážu spolu žiť, alebo im to hrozí, budú mať možnosť predísť nepríjemnému deleniu spoločného majetku na súde.

Ministerstvo spravodlivosti ohlásilo, že navrhne uzákoniť možnosť uzavrieť „manželskú zmluvu“. Tento inštitút je roky zaužívaný v Európe i v celom vyspelom svete.

„Zmluvou si manželia v podstate ľubovoľne upravujú svoje majetkové vzťahy podľa vlastných predstáv,“ hovorí Jana Revayová z tlačového odboru ministerstva.

Zmluvu by mohli uzavrieť aj tí, ktorí sa ešte len chystajú vziať. Vtedy by išlo o takzvanú predmanželskú zmluvu.

Sociologička Magdaléna Piscová návrh považuje za rozumný. Od zmlúv si sľubuje aj „väčšiu zodpovednosť pri uzatváraní manželstva“, lebo ľudia, ktorí sa rozhodli vziať, by si museli uvedomiť aj „ekonomické súvislosti“ tohto životného kroku.

Katolícka cirkev je proti. „Manželstvo by sa týmto krokom degradovalo na obchodno-právny vzťah, v ktorom by bola poškodená vždy slabšia stránka,“ povedal hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik.

V roku 2005 navrhli uzákoniť manželské zmluvy poslanci z liberálnej ANO.

„Mladí ľudia nepočítajú s tým, že by sa manželstvo raz mohlo roz-

padnúť. Pri rozvodoch často nastávajú situácie, keď jeden z manželov druhého doslova okradne a podvedie,“ dôvodili vtedy Jozef Heriban a Jirko Malchárek. Vláda však na odporúčanie ministerstva spravodlivosti, ktoré viedol Daniel Lípšic z KDĽ, s návrhom nesúhlasila.

Kováčik tvrdí, že zmluva by mohla v prípade problémov nabádať účastníkov k tomu, aby využili „najkratšiu cestu“ na ukončenie zväzku, namiesto toho, aby hľadali riešenie. Majetok by tak dostal prednosť pred „nerozlučiteľnosťou, teda podstatou manželstva“.

Ministerstvo si od zmeny napríklad sľubuje zníženie rozvodovosti. „Vzťahy medzi manželmi budú jasnejšie a môžu sa odbúrať veľmi nepríjemné spory medzi bývalými manželmi o majetok,“ hovorí tiež Revayová.

Kedy by sa zmluvy mohli začať robiť, zatiaľ nie je jasné. Ministerstvo ich spomína iba v zámere nového Občianskeho zákonníka, ktorý dalo pripomienkovať. Návrh zákona predloží asi až na budúci rok.

Čo sa má zmeniť

Dnes platí, že po rozvode sa majetok, ktorý nadobudol pár v čase manželstva, rozdelí napoly. Ide o bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

Ministerstvo tento inštitút považuje za prekonaný, čo však neznamená, že sa zruší. Zmení sa len jeho názov - na zákonné majetkové spoločenstvo manželov. Kto bude chcieť, uzavrie manželskú zmluvu.

Jozef Čavojec
SME, 8.8.2008

Aj keď ste už dlhé roky milovníkom kávy, možno neviete, že...

- Napriek tomu, že africké krajiny patria medzi najvýznamnejších pestovateľov a producentov kávy na svete, káva ako nápoj tu nie je obľúbená. Afričania vraj oveľa radšej vychutnávajúca).

- V kaviarňach vznikli v 17. storočí v Anglicku mnohé významné inštitúcie, jednou z nich bola napríklad Lloydova poisťovacia spoločnosť.

- Keď sa káva prvý raz objavila v Taliansku, cirkev ju označila za „diablovo dielo“. Až pápež Klement VIII. sa odhodlal kávu vyskúšať. Zachutila mu natoľko, že ju odporučil pokrstiť, aby sa z nej stal pravý kresťanský nápoj. - Na svete sa denne vypijú asi dve miliardy šálok kávy.

- Ak turecký muž zabudol podať žene kávu, bol to pre ňu dôvod na rozvod.

- Až 70 percent ľudí pije kávu doma, 24 percent v práci a len 1 percento v kaviarňach.

(mi), Rol'nicke noviny, 8.8.2008

Vzťahy homosexuálov sú v súlade s Bibliou

Canterburský arcibiskup Rowan Williams tvrdí, že Biblia nezakazuje vzťah medzi rovnakými pohlaviami v prípade, ak sa podobajú na tradičné manželstvo. Napísali to britské noviny Times of London v čase, keď vnútri anglikánskej cirkvi vrcholí diskusia o postoji k homosexuálom. Úrad arcibiskupa však tieto informácie odmietol komentovať. Inkrimovaný list podľa novinárov vznikol v roku 2000 alebo 2001 a Williams ho adresoval psychiatrické Deborah Pittovej, ktorá sa pýtala na jeho názor na túto problematiku. „Usudzujem, že aktívny sexuálny vzťah medzi dvoma ľuďmi rovnakého pohlavia môže odrážať lásku Boha veľmi podobným spôsobom ako manželstvo. Ale to len v tom prípade, že vzťah má rovnaký charakter záväzku absolútnej vernosti,“ odpovedal podľa novin Williams.

Búrlivá diskusia o homosexualite sa v anglikánskej cirkvi začala v roku 2003, keď anglikánska cirkev v USA vymenovala za biskupa gaya. Williams sa snažil spor ukončiť v júli na stretnutí anglikánskych lídrov, ktoré sa uskutočňuje raz za desať rokov, keď vyhlásil, že cirkev potrebuje viac času, aby zvažila prijatie niektorých zmien oproti tradičnému výkladu Biblie. Kritici obviňujú Williamsa z príliš liberálneho vzťahu k homosexualite, 200 tradicionalistických biskupov na stretnutie ani neprišlo.

SITA, Nový Čas, 8.8.2008

Zápis drevených chrámov do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO zvýšil ich návštevnosť

Zápis dvoch drevených chrámov v Bodružale a Ladomírov vo svídnickom okrese do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO zvýšil ich návštevnosť. Potvrdil to predseda správnej rady neziskovej organizácie Záchrana a obnova drevených chrámov pod Duklou Martin Kostilník, grécko-katolícky farár v Hunkovciach. Podľa neho by oba chrámy mali v súvislosti so zápisom do UNESCO získať financie z programu ministerstva kultúry Obnovme si dom.

Rádio Regina, 12:00, 7.8.2008